

Ψυχολογική Εταιρεία Βορείου Ελλάδος

Η Ψυχολογική Εταιρεία Βορείου Ελλάδος (ΨΕΒΕ)
γιορταζει φέτος τα 25 χρόνια προσφοράς της στην επιστήμη
και σε συνεργασία με το Τμήμα Ψυχολογίας του ΑΠΘ,
σας προσκαλεί την Παρασκευή, 24 Απριλίου 2026,
στις 9:30-13.30, στην Κεντρική Βιβλιοθήκη ΑΠΘ
σε επετειακή ημερίδα,
με τίτλο:

«**25 χρόνια ΨΕΒΕ – τιμώντας το παρελθόν,
επενδύοντας στο μέλλον της Ψυχολογίας**»

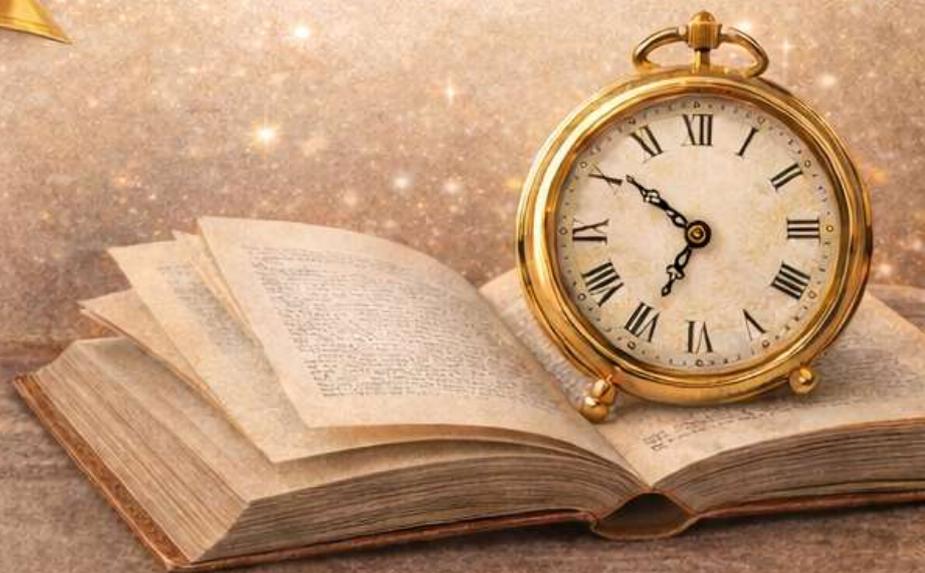
Παρασκευή, 24 Απριλίου 2026

Ώρα: 9:30 – 13:30

Κεντρική Βιβλιοθήκη ΑΠΘ

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΙΣΟΔΟΣ

(Η προσέλευση ξεκινά στις 9:00)

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΗ

Τόπος και Χρόνος της Ημερίδας

Οι εργασίες της ημερίδας θα πραγματοποιηθούν την Παρασκευή 24 Απριλίου 2026, ώρες 09.30 έως 13.30, στην κεντρική βιβλιοθήκη του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Επίσημη Γλώσσα της Ημερίδας

Επίσημη γλώσσα των εργασιών της ημερίδας είναι η Ελληνική.

Γραμματεία

Η Γραμματεία της ημερίδας θα βρίσκεται μπροστά από την κεντρική βιβλιοθήκη και θα λειτουργεί από τις 09.00.

Εγγραφή

Η συμμετοχή στην ημερίδα θα είναι ΔΩΡΕΑΝ

Επιστημονική επιτροπή

Μουρατίδου Αικατερίνη

Τάλλη Ιωάννα

Καραμάρου Σοφία

Σταυρακάκη Σταυρούλα

Μαλεγιαννάκη Αμαρυλλίς

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΗΜΕΡΙΔΑΣ

Παρασκευή 24/04/2026

9.00	Προσέλευση / Εγγραφές
9.30-10.00	Χαιρετισμός/Εισαγωγή από την κ. Ευκλείδη
10.00-10.15	Επιδράσεις στρες στον εγκέφαλο και τη συμπεριφορά: Ο ρυθμιστικός ρόλος της διαβίωσης σε εμπλουτισμένα περιβάλλοντα <i>Ευγενία Δάνδη & Δέσποινα Τατά</i>
10.15-10.30	Νευροψυχολογικές διαστάσεις της νόσου του Crohn: Η σημασία της ολιστικής προσέγγισης στον χρόνιο ασθενή <i>Καλλιόπη Μέγαρη</i>
10.30-10.45	Μη Συναινετική Διακίνηση Ηλεκτρονικών Μηνυμάτων Σεξουαλικού Περιεχομένου Μεταξύ Εφήβων Με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες: Ο Ρόλος των Γονέων και του Αυτοελέγχου <i>Δημήτριος Χασάπης & Θάνος Τουλούπης</i>
10.45-11.00	«Σχεδιασμός και Υλοποίηση ενός Προγράμματος Παρέμβασης για την ενίσχυση της Δημιουργικότητας μέσω της Διδασκαλίας των Εικαστικών» <i>Παναγιώτα Πελέκα</i>
11.00-11.15	Συζήτηση
11.15-11.30	Διάλειμμα
11.30-11.45	Η συμβολή της μορφοσυντακτικής αξιολόγησης και της ανάλυσης αυθόρμητου λόγου στην κατανόηση των γλωσσικών ικανοτήτων ασθενών με εγκεφαλικούς όγκους <i>Ι. Μπουροτζόγλου, Ν. Φόρογλου, Β. Κιμισκίδης, Σ. Σταυρακάκη</i>
11.45-12.00	Πρόγραμμα γλωσσικής παρέμβασης και γνωστικής ενίσχυσης στην εκμάθηση της Αγγλικής ως Γ2 σε μαθητές με δυσλεξία <i>Μαρία-Ιωάννα Γκουντάκου & Ιωάννα Τάλλη</i>
12.00-12.15	Διερευνώντας τον στοχασμό υποψήφιων εκπαιδευτικών για τη διδασκαλία: Σχέσεις με το μεταγινώσκειν και με τη διδακτική αυτο-αποτελεσματικότητα <i>Βιολέττα Παρασκευά & Ειρήνη Δερμιτζάκη</i>
12.15-12.30	Η διαπολιτισμική ευαισθητοποίηση και η διαπολιτισμική ικανότητα επικοινωνίας υποψήφιων εκπαιδευτικών φυσικής αγωγής: Ανάγκες και προοπτικές ανάπτυξης <i>Βιργινία Πολίτη</i>
12.30-12.45	Αντιλήψεις και προθέσεις εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης απέναντι στη συμπερίληψη παιδιών προσφύγων στα σχολεία γενικής εκπαίδευσης <i>Κλειώ-Μαρία Χουλιούμη & Κατερίνα Μουρατίδου</i>
12.45-13.00	Σωματική εκτίμηση και Κοινωνικό Σωματικό Άγχος σε Ασκούμενους και Μη Ασκούμενους Ηλικιωμένους: Μια Συγκριτική Μελέτη <i>Χριστίνα Δολόπικου, Φανή Θώμα, Λήδα Μαδεμλή, Μιχαήλ Νικολαΐδης, Ειρήνη Κοΐδου</i>
13.00-13.15	Συζήτηση
13.30	Λήξη ημερίδας

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ

Επιδράσεις στρες στον εγκέφαλο και τη συμπεριφορά: Ο ρυθμιστικός ρόλος της διαβίωσης σε εμπλουτισμένα περιβάλλοντα

Ευγενία Δάνδη¹ & Δέσποινα Α. Τατά¹

¹ Τμήμα Ψυχολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Η έκθεση σε συνθήκες στρες καθιστά τον οργανισμό ευάλωτο στην εκδήλωση σωματικών και ψυχικών ασθενειών, ενώ συνδέεται και με την εμφάνιση γνωστικών ελλειμμάτων. Οι προκλινικές μελέτες, πέρα από τη διερεύνηση των επιπτώσεων του στρες στον εγκέφαλο και τη συμπεριφορά, συμβάλλουν ουσιαστικά στην κατανόηση των παραγόντων που ασκούν νευροπροστατευτική δράση. Οι έρευνες που διεξάγονται τα τελευταία χρόνια στο Εργαστήριο Νευροψυχολογίας και Συμπεριφορικής Νευροεπιστήμης του Τμήματος Ψυχολογίας Α.Π.Θ. εστιάζουν στη μελέτη των επιπτώσεων του στρες στον εγκέφαλο, στη συμπεριφορά και σε συγκεκριμένους νευροχημικούς δείκτες, με τη χρήση ζωικών μοντέλων. Παράλληλα, διερευνώνται οι πιθανές νευροπροστατευτικές δράσεις μη φαρμακολογικών παρεμβάσεων, όπως η διαβίωση σε περιβάλλοντα με ενισχυμένα αισθητικοκινητικά και γνωστικά ερεθίσματα, γνωστά ως εμπλουτισμένα περιβάλλοντα. Στην παρουσίαση θα περιγραφούν πειραματικά πρωτοκόλλα στρες που εφαρμόζονται είτε κατά την πρώιμη μεταγεννητική περίοδο είτε κατά την ενήλικη ζωή, καθώς και η πειραματική συνθήκη του εμπλουτισμένου περιβάλλοντος. Επιπλέον, θα παρουσιαστούν οι δοκιμασίες που χορηγούνται για τη μελέτη της συμπεριφοράς. Τέλος, θα γίνει αναφορά σε ερευνητικά αποτελέσματα σχετικά με τον αντισταθμιστικό ρόλο του εμπλουτισμένου περιβάλλοντος στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων του στρες στα επίπεδα άγχους και καταθλιπτικής συμπεριφοράς, στις λειτουργίες της μνήμης και της μάθησης, καθώς και σε συγκεκριμένους νευροχημικούς δείκτες.

Νευροψυχολογικές διαστάσεις της νόσου του Crohn: Η σημασία της ολιστικής προσέγγισης στον χρόνιο ασθενή

Καλλιόπη Μέγαρη¹

¹Τμήμα Ψυχολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Η νόσος του Crohn είναι μια χρόνια φλεγμονώδης πάθηση του εντέρου, που συχνά συνοδεύεται όχι μόνο από σωματικά, αλλά και από ψυχολογικά και γνωστικά συμπτώματα. Ένα χαρακτηριστικό περιστατικό αφορά έναν άνδρα 32 ετών, ο οποίος διαγνώστηκε με νόσο του Crohn στα 24 του. Παρά τη φαρμακευτική αγωγή και τις περιόδους ύφεσης, παρουσίαζε επαναλαμβανόμενες εξάρσεις με έντονο κοιλιακό πόνο, κόπωση και απώλεια βάρους. Τα τελευταία δύο χρόνια ανέφερε επίσης δυσκολίες στη συγκέντρωση, μείωση της εργαζόμενης μνήμης και αυξημένα επίπεδα άγχους και καταθλιπτικής διάθεσης. Η νευροψυχολογική εκτίμηση πραγματοποιήθηκε για να διερευνηθεί η φύση αυτών των δυσκολιών. Μέσα από σταθμισμένες δοκιμασίες διαπιστώθηκαν ήπιες μειώσεις στην προσοχή, στην ταχύτητα επεξεργασίας πληροφοριών και στις εκτελεστικές λειτουργίες, χωρίς ενδείξεις εκτεταμένης γνωστικής έκπτωσης. Ο ασθενής παρουσίασε υψηλά επίπεδα άγχους και κατάθλιψης και μειωμένης ποιότητα ζωής.

Οι δυσκολίες αποδόθηκαν σε ένα συνδυασμό παραγόντων: τη χρόνια φλεγμονή και τη σχετική νευροβιολογική επίδραση των κυτοκινών, τη χρόνια κόπωση, τη διαταραχή του ύπνου, καθώς και το άγχος που προκαλεί η απρόβλεπτη φύση της νόσου. Η αξιολόγηση ολοκληρώθηκε με ψυχολογική υποστήριξη και πρόταση για γνωσιακή-συμπεριφορική θεραπεία, εκπαίδευση σε τεχνικές διαχείρισης άγχους και προσαρμοσμένες στρατηγικές ενίσχυσης της μνήμης και της συγκέντρωσης. Το περιστατικό αυτό αναδεικνύει τη σημασία της ολιστικής προσέγγισης στη νόσο του Crohn, όπου η νευροψυχολογική εκτίμηση παίζει κρίσιμο ρόλο στην κατανόηση και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής του ασθενούς.

**Μη Συναινετική Διακίνηση Ηλεκτρονικών Μηνυμάτων Σεξουαλικού Περιεχομένου
Μεταξύ Εφήβων Με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες: Ο Ρόλος των Γονέων και του
Αυτοελέγχου**

Δημήτριος Χασάπης¹ & Θάνος Τουλούπης¹

¹Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Η παρούσα έρευνα μελέτησε τη μη συναινετική διακίνηση ηλεκτρονικών μηνυμάτων σεξουαλικού περιεχομένου (sexting) μεταξύ εφήβων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (ΕΕΑ), εξετάζοντας παράλληλα μέσω ενός μοντέλου διαμεσολάβησης τον ρόλο των γονέων και του ενδοατομικού χαρακτηριστικού του αυτοελέγχου. Το συνολικό δείγμα αποτέλεσαν 311 μαθητές/τριες με ΕΕΑ (51% κορίτσια), που φοιτούσαν στην δευτέρα και τρίτη τάξη (παρακολουθώντας Τμήμα Ένταξης) τυχαία επιλεγμένων δημόσιων Γυμνάσιων γενικής αγωγής. Οι μαθητές/τριες συμπλήρωσαν δια ζώσης κλίμακες αυτοαναφοράς σχετικές με τους γονείς (ενεργή μεσολάβηση / περιορισμοί γονέων ως προς τη χρήση ηλεκτρονικών/ψηφιακών μέσων), και το άτομο (αυτοέλεγχος, μη συναινετικό sexting). Βάσει των αποτελεσμάτων, οι μαθητές/τριες με ΕΕΑ, ανεξαρτήτως φύλου, φάνηκε να εμπλέκονται στο μη συναινετικό sexting (ως αποστολείς/παραλήπτες) σε βαθμό άνω του μέσου όρου (βάσει του απαντητικού συστήματος της σχετικής κλίμακας). Επιπροσθέτως, βρέθηκε πως οι εμπλεκόμενες μεταβλητές που σχετίζονται με τους γονείς συμβάλλουν στην εμπλοκή των μαθητών/τριών στο μη συναινετικό sexting, όχι μόνο άμεσα, αλλά και έμμεσα διαμέσου της μερικής διαμεσολάβησης του αυτοελέγχου. Τα ευρήματα υποδεικνύουν την αναγκαιότητα σχεδιασμού/εντατικοποίησης σχολικών δράσεων πρόληψης εστιασμένων σε ριψοκίνδυνες διαδικτυακές σεξουαλικές συμπεριφορές ευάλωτων μαθητικών ομάδων, όπως οι μαθητές/τριες με ΕΕΑ. Σε αυτό το πλαίσιο, και υιοθετώντας μια ολιστική προσέγγιση, ο ρόλος των γονέων καθώς και η ενδυνάμωση του αυτοελέγχου των εφήβων κρίνονται ουσιαστικά.

**Σχεδιασμός και Υλοποίηση ενός Προγράμματος Παρέμβασης για την ενίσχυση της
Δημιουργικότητας μέσω της Διδασκαλίας των Εικαστικών**

Παναγιώτα Πελέκα¹

¹Τμήμα Ψυχολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Η παρούσα έρευνα παρέμβασης διερευνά τη σχέση μεταγνωστικού αναλογισμού και δημιουργικότητας στην εικαστική εκπαίδευση μαθητών/τριών Ε΄ Δημοτικού. Προηγήθηκε συστηματική ανασκόπηση και μετα-ανάλυση 22 πρωτογενών ποσοτικών μελετών, οι οποίες εξέτασαν την αποτελεσματικότητα παρεμβάσεων με διδασκαλία εικαστικών τεχνών (αποκλειστικά ή σε συνδυασμό με άλλες τέχνες) για την ενίσχυση της δημιουργικότητας. Τα αποτελέσματα έδειξαν μετρίου μεγέθους, στατιστικώς σημαντική επίδραση, ανεξάρτητη από τη χρονολογία δημοσίευσης, την ηλικία των συμμετεχόντων και το είδος τέχνης, επιβεβαιώνοντας ότι τα εικαστικά μπορούν να λειτουργήσουν ως αποτελεσματικό παιδαγωγικό μέσο καλλιέργειας της δημιουργικότητας σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης. Προς αυτή την κατεύθυνση, σχεδιάστηκε η ημι-πειραματική έρευνα παρέμβασης με ομάδα παρέμβασης (διδασκαλία Εικαστικών με μεταγνωστικό αναλογισμό) και ομάδα σύγκρισης (τυπική διδασκαλία). Η παρέμβαση περιλαμβάνει 10 δομημένα μαθήματα που ενσωματώνουν μεταγνωστικό αναλογισμό (σχεδιασμό, παρακολούθηση, αξιολόγηση) στο μάθημα των Εικαστικών. Τα μαθήματα υλοποιούνται από εκπαιδευτικούς Εικαστικών μετά την επιμόρφωσή τους, στο πλαίσιο του τυπικού ωρολογίου προγράμματος του μαθήματος. Η συλλογή δεδομένων περιλαμβάνει τρεις φάσεις αξιολόγησης και των δυο ομάδων (πριν την παρέμβαση, μετά και 2 μήνες μετά) με έργα δημιουργικότητας. Η μελέτη βρίσκεται στο στάδιο υλοποίησης και αναμένεται να προσφέρει εμπειρικά τεκμήρια για τη συμβολή της μεταγνωστικής ενημερότητας στην ενίσχυση της δημιουργικότητας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

Η συμβολή της μορφοσυντακτικής αξιολόγησης και της ανάλυσης αυθόρμητου λόγου στην κατανόηση των γλωσσικών ικανοτήτων ασθενών με εγκεφαλικούς όγκους

Ι. Μπουροτζόγλου¹, Ν. Φόρογλου², Β. Κιμισκίδης², Σ. Σταυρακάκη¹

¹ Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας & Φιλολογίας, Φιλοσοφική Σχολή, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

² Τμήμα Ιατρικής, Σχολή Επιστημών Υγείας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Τα τελευταία χρόνια, νέες θεραπευτικές προσεγγίσεις αυξάνουν το προσδόκιμο ζωής των ασθενών με εγκεφαλικούς όγκους, επομένως η διατήρηση της γλωσσικής λειτουργικότητάς τους κρίνεται καθοριστική για την κοινωνική και εργασιακή επανένταξη και την ποιοτική διαβίωσή τους. Παρουσιάζεται η συμβολή νευροψυχολογικών και γλωσσικών δοκιμασιών στην εκτίμηση γλωσσικών ικανοτήτων επτά ασθενών με εγκεφαλικούς όγκους σε σύγκριση με μία ομάδα ελέγχου 15 νευροτυπικών ατόμων. Η αντιστοιχία έγινε με βάση το φύλο, την ηλικία και τα έτη εκπαίδευσης.

Η αξιολόγηση διενεργήθηκε προεγχειρητικά και μετεγχειρητικά με α) σταθμισμένη νευροψυχολογική συστοιχία (ελληνική έκδοση του Boston Diagnostic Aphasia Examination) β) γλωσσικές δοκιμασίες (τεστ αορίστου-μορφολογίας, τεστ κατανόησης σύνθετων συντακτικών δομών) και γ) ανάλυση ποσοτικών μεταβλητών αυθόρμητου λόγου. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι εξειδικευμένες γλωσσικές δοκιμασίες μορφολογίας και σύνταξης σε συνδυασμό με την ανάλυση αυθόρμητου λόγου μπορούν να εντοπίσουν γλωσσικά ελλείμματα στις/στους ασθενείς με εγκεφαλικό όγκο.

Συμπερασματικά, η έρευνά μας συμβάλλει στην κατανόηση της περιεγχειρητικής εικόνας γλωσσικών ικανοτήτων ασθενών με εγκεφαλικούς όγκους, μέσω της αξιοποίησης νευροψυχολογικών συστοιχιών, εξειδικευμένων γλωσσικών εργαλείων και της ανάλυσης αυθόρμητου λόγου.

Πρόγραμμα γλωσσικής παρέμβασης και γνωστικής ενίσχυσης στην εκμάθηση της Αγγλικής ως Γ2 σε μαθητές με δυσλεξία

Μαρία-Ιωάννα Γκουντάκου¹ & Ιωάννα Τάλλη¹

¹Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Στην παρούσα διδακτορική διατριβή εξετάζεται η ύπαρξη γλωσσικών και γνωστικών ελλειμμάτων που συνδέονται με τη δυσλεξία στη μητρική γλώσσα (Γ1), όπως στη φωνολογική επεξεργασία (ΦΕ), την ανάγνωση (αναγνωστική ευχέρεια και αποκωδικοποίηση λέξεων/ψευδολέξεων), τη μνήμη (βραχύχρονη και εργαζόμενη) και την ταχεία κατονομασία, καθώς και η πιθανή μεταφορά τους στα Αγγλικά ως δεύτερη γλώσσα (Γ2). Στην έρευνα συμμετείχαν 30 μαθητές ηλικίας 9-12 ετών (ΔΥΣ=15, ΤΑ=15), βασικοί χρήστες της Αγγλικής ως Γ2, επιπέδου Α1-Α2. Οι δύο ομάδες συγκρίθηκαν σε έργα ανάγνωσης, ΦΕ και γνωστικών δεξιοτήτων. Τα αποτελέσματα ερμηνεύονται υπό το πρίσμα της Υπόθεσης των διαφορών στη γλωσσική κωδικοποίηση (Linguistic Coding Differences Hypothesis), σύμφωνα με την οποία τα ελλείμματα στις γλωσσικές δεξιότητες μπορούν να μεταφερθούν από τη Γ1 στη Γ2. Τα ευρήματα υπογραμμίζουν μάλιστα ότι τα χαρακτηριστικά της δυσλεξίας εμφανίζονται ανεξάρτητα από τη γλώσσα που μελετάται και εξακολουθούν να υπάρχουν και σε γνωστικό επίπεδο. Στη συνέχεια, στο δείγμα των μαθητών με δυσλεξία (ΔΥΣ=15), εφαρμόστηκε ένα πρόγραμμα παρέμβασης αποκλειστικά στην Αγγλική ως Γ2. Το πρόγραμμα ήταν συνδυαστικό και περιλάμβανε γλωσσική παρέμβαση με έμφαση στη ΦΕ και τη μορφοσύνταξη, καθώς και γνωστική ενίσχυση με στόχο τη βελτίωση της εργαζόμενης και της βραχύχρονης μνήμης, καθώς και της ταχείας κατονομασίας. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι μαθητές με δυσλεξία παρουσίασαν σημαντική βελτίωση σε όλα τα έργα τόσο στη Γ2 όσο και στη Γ1. Τα ευρήματα αυτά αναδεικνύουν τη σημασία της στοχευμένης παρέμβασης στη Γ2, επισημαίνοντας ότι αντίστοιχες παρεμβάσεις μπορούν να είναι αποτελεσματικές και δεν θα πρέπει να περιορίζονται αποκλειστικά στη Γ1 των μαθητών. Τέλος, ένα ακόμη σημαντικό και καινοτόμο στοιχείο της παρούσας μελέτης αποτελεί η αξιολόγηση της μνήμης στη Γ2, παράλληλα με τις γλωσσικές δεξιότητες, προκειμένου να αποτυπωθεί πιο ολοκληρωμένα η εικόνα των δυσκολιών των παιδιών με δυσλεξία στη Γ2 και να υποστηριχθεί η σχεδίαση κατάλληλων παρεμβάσεων.

Διερευνώντας τον στοχασμό υποψήφιων εκπαιδευτικών για τη διδασκαλία: Σχέσεις με το μεταγινώσκειν και με τη διδακτική αυτο-αποτελεσματικότητα

Παρασκευά Βιολέττα¹ & Δερμιτζάκη Ειρήνη¹

¹ Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Ο στοχασμός των εκπαιδευτικών σχετικά με πλευρές του διδακτικού τους έργου είναι σημαντικό ζητούμενο. Στόχος της έρευνας ήταν να εξεταστεί ο στοχασμός των μελλοντικών εκπαιδευτικών για τον σχεδιασμό της διδασκαλίας τους και ο ρόλος που μπορεί να παίζουν σε αυτόν οι προσδοκίες της διδακτικής τους αυτο-αποτελεσματικότητας και το μεταγινώσκειν τους. Στην έρευνα συμμετείχαν 375 φοιτητές και φοιτήτριες (332 γυναίκες) του 8^{ου} εξαμήνου των παιδαγωγικών τμημάτων του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας που βρίσκονταν στο στάδιο της πρακτικής τους άσκησης. Στους συμμετέχοντες/ουσες χορηγήθηκαν, πρώτον, ένα ερωτηματολόγιο που αφορούσε τις προσδοκίες για την προσωπική τους αποτελεσματικότητα ως προς τον σχεδιασμό της διδασκαλίας τους και περιλάμβανε 18 προτάσεις. Το δεύτερο ερωτηματολόγιο αφορούσε τη μεταγνωστική γνώση (ΜΓ) και τις μεταγνωστικές δεξιότητες (ΜΔ) των εκπαιδευτικών ως προς τη διδασκαλία και περιλάμβανε 18 προτάσεις. Τέλος, ο βαθμός στοχασμού σχετικά με τον σχεδιασμό της διδασκαλίας εξετάστηκε με 15 ερωτήσεις. Οι πρώτες αναλύσεις έδειξαν ότι οι μελλοντικοί εκπαιδευτικοί με υψηλή διδακτική αυτο-αποτελεσματικότητα αναφέρουν και υψηλότερο βαθμό στοχασμού σε σύγκριση με τους εκπαιδευτικούς με χαμηλή διδακτική αυτο-αποτελεσματικότητα. Τα άτομα με υψηλή ΜΓ και υψηλές ΜΔ αναφέρουν επίσης υψηλότερο βαθμό στοχασμού σε σύγκριση με τα άτομα με χαμηλή ΜΓ και χαμηλές ΜΔ. Τα ευρήματα θα συζητηθούν στο πλαίσιο της κοινωνικο-γνωστικής προσέγγισης της διδασκαλίας.

Η διαπολιτισμική ευαισθητοποίηση και η διαπολιτισμική ικανότητα επικοινωνίας υποψήφιων εκπαιδευτικών φυσικής αγωγής: Ανάγκες και προοπτικές ανάπτυξης

Βιργινία Πολίτη¹

¹*Τμήμα Επιστημών Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, ΤΕΦΑΑ, ΑΠΘ*

Στις σύγχρονες πολυπολιτισμικές κοινωνίες, οι εκπαιδευτικοί καλούνται να διαχειριστούν ζητήματα διαπολιτισμικής αλληλεπίδρασης στο σχολικό περιβάλλον, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι αισθάνονται πάντοτε επαρκώς προετοιμασμένοι. Σκοπός της παρούσας μελέτης ήταν η διερεύνηση του επιπέδου των παραμέτρων της διαπολιτισμικής ευαισθητοποίησης (ετοιμότητα εμπλοκής κατά την αλληλεπίδραση, σεβασμός στις πολιτισμικές διαφορές, αυτοπεποίθηση, ευχαρίστηση και προσοχή κατά την αλληλεπίδραση) και της διαπολιτισμικής ικανότητας επικοινωνίας (επίγνωση, γνώση, δεξιότητες, συμπεριφορά), με στόχο τον προσδιορισμό εκπαιδευτικών αναγκών και την ανάδειξη πεδίων ανάπτυξης. Παράλληλα, εξετάστηκε η επίδραση δημογραφικών χαρακτηριστικών (φύλο, γνώση ξένων γλωσσών, διαπολιτισμική εμπειρία) στις παραπάνω διαστάσεις.

Για τη μέτρηση της διαπολιτισμικής ευαισθητοποίησης χρησιμοποιήθηκε η Κλίμακα Διαπολιτισμικής Ευαισθητοποίησης (ISS) των Chen και Starosta (2000), ενώ για τη διαπολιτισμική επικοινωνιακή ικανότητα το ερωτηματολόγιο Intercultural Communicative Competence (ICC) του Fantini (2000). Το δείγμα αποτέλεσαν 315 φοιτητές/τριες του ΤΕΦΑΑ ΑΠΘ, υποψήφιοι εκπαιδευτικοί φυσικής αγωγής 148 άντρες και 160 γυναίκες), εκ των οποίων 201 (63,8%) είχαν διαπολιτισμική εμπειρία ενώ οι υπόλοιποι 109 (34,6%) δεν είχαν. Τα αποτελέσματα ανέδειξαν τρία βασικά πεδία εκπαιδευτικών στόχων: (α) τη διαπολιτισμική γνώση, η οποία καταγράφηκε σε χαμηλό επίπεδο, (β) τις διαπολιτισμικές δεξιότητες, που εντοπίστηκαν σε μέτριο επίπεδο και συνδέονται με την ανάπτυξη προσωπικών χαρακτηριστικών όπως η αυτοπεποίθηση και ο σεβασμός, και (γ) τη συμπεριφορά, η οποία σχετίζεται με την πρακτική εφαρμογή της γνώσης σε πραγματικές συνθήκες αλληλεπίδρασης. Επιπλέον, διαπιστώθηκε ότι οι παράγοντες της διαπολιτισμικής ευαισθητοποίησης διαφοροποιούνται στατιστικά σημαντικά κυρίως ως προς τη διαπολιτισμική εμπειρία. Αντίστοιχα, στην διαπολιτισμική ικανότητα επικοινωνίας, σημαντικές διαφοροποιήσεις καταγράφηκαν στους παράγοντες της επίγνωσης της συμπεριφοράς και της γνώσης σε σχέση με τη διαπολιτισμική εμπειρία, ενώ οι δεξιότητες παρουσίασαν διαφοροποίηση ως προς το φύλο.

Συνολικά τα αποτελέσματα υπογραμμίζουν την ανάγκη σχεδιασμού στοχευόμενων εκπαιδευτικών δράσεων που θα ενισχύσουν ουσιαστικά τη διαπολιτισμική ευαισθητοποίηση και την επικοινωνιακή επάρκεια των μελλοντικών εκπαιδευτικών, συμβάλλοντας στη δημιουργία πιο συμπεριληπτικών και ψυχολογικά υποστηρικτικών σχολικών περιβαλλόντων.

Αντιλήψεις και προθέσεις εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης απέναντι στην συμπερίληψη παιδιών προσφύγων στα σχολεία γενικής εκπαίδευσης

Χουλιούμη Κλειώ-Μαρία¹ & Κατερίνα Μουρατίδου¹

¹*Τμήμα Επιστημών Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, Σέρρες, ΣΕΦΑΑ, ΑΠΘ*

Εργαστήριο Προσαρμοσμένης Φυσικής Αγωγής

Στις μέρες μας, εξαιτίας της αύξησης του προσφυγικού ρεύματος, το φαινόμενο των πολυπολιτισμικών τάξεων είναι πλέον σύνθητες, γεγονός που αντανακλά στην καθημερινή εκπαιδευτική πράξη. Στο πλαίσιο αυτό, οι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν στα σχολεία γενικής εκπαίδευσης διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο, καθώς οι αντιλήψεις και οι προθέσεις τους επηρεάζουν τη διαδικασία συμπερίληψης των μαθητών/τριών με προσφυγικό υπόβαθρο. Η παρούσα μελέτη αποσκοπούσε στη διερεύνηση των στάσεων, της υποκειμενικής νόρμας, του αντιληπτού ελέγχου συμπεριφοράς και των προθέσεων εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης όσον αφορά τη συμπερίληψη μαθητών/τριών με προσφυγικό υπόβαθρο στις τάξεις τους. Επιμέρους στόχος της έρευνας ήταν να εξετάσει κατά πόσο το γνωστικό αντικείμενο των συμμετεχόντων είναι σημαντικός παράγοντας για τις προαναφερόμενες τέσσερις μεταβλητές της μελέτης [που αποτελούν και τις τέσσερις παραμέτρους της Θεωρίας Σχεδιασμένης Συμπεριφοράς του Ajzen (1991)]. Το δείγμα αποτέλεσαν 544 ενεργοί εκπαιδευτικοί (168 άντρες, 375 γυναίκες, και 1 άλλο) που υπηρετούσαν στα επτά γνωστικά αντικείμενα που διδάσκονται στο ελληνικό δημοτικό σχολείο (ειδικότερα: 192 εκπαιδευτικοί γενικής παιδείας, 104 φυσικής αγωγής, 62 αγγλικής γλώσσας, 51 μουσικής, 46 θεατρικής αγωγής, 42 εικαστικών και 47 πληροφορικής). Τα αποτελέσματα περιγραφικής στατιστικής έδειξαν ότι στο σύνολο του δείγματος υπήρχαν υψηλοί μέσοι όροι στάσεων ($M=5.65\pm 0.99$), πρόθεσης ($M=5.47\pm 1.32$) και κοινωνικών νορμών που αφορούν σημαντικούς άλλους από το σχολικό περιβάλλον των συμμετεχόντων ($M=5.34\pm 1.26$) και μέτρια υψηλοί μέσοι όροι για τον αντιληπτό έλεγχο συμπεριφοράς ($M=4.75\pm 1.33$) και τις κοινωνικές νόρμες που αφορούν σημαντικούς άλλους και εκτός του σχολικού περιβάλλοντος ($M=4.87\pm 1.13$). Περαιτέρω αναλύσεις έδειξαν ότι η ειδικότητα του/της εκπαιδευτικού είναι σημαντική για τον αντιληπτό έλεγχο συμπεριφοράς [$F(6,537)=2.130$, $p<.05$, $\eta^2=.023$] και τις υποκειμενικές νόρμες που αφορούν σημαντικούς άλλους τόσο εντός όσο και εκτός του σχολικού περιβάλλοντος [$F(6,537)=4.822$, $p<.001$, $\eta^2=.051$ και $F(6,535)=5.292$, $p<.001$, $\eta^2=.056$ αντίστοιχα]. Τα συγκεκριμένα αποτελέσματα υποδεικνύουν την αναγκαιότητα να υπάρξει από πλευράς πολιτείας περαιτέρω ενίσχυση όλων των ενεργών εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης όσον αφορά πρακτικές διδασκαλίας και διαχείρισης πολυπολιτισμικών τάξεων, προκειμένου να διασφαλιστεί ένα ουσιαστικό, συμπεριληπτικό περιβάλλον για όλους τους μαθητές/τριες, ανεξαρτήτως του πολιτισμικού και γλωσσικού τους υποβάθρου.

Σωματική εκτίμηση και Κοινωνικό Σωματικό Άγχος σε Ασκούμενους και Μη Ασκούμενους Ηλικιωμένους: Μια Συγκριτική Μελέτη

Δολόπικου Χριστίνα¹, Θώμα Φανή¹, Μαδεμλή Λήδα¹, Νικολαΐδης Μιχαήλ¹, Κοΐδου Ειρήνη¹

¹Τμήμα Επιστημών Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, Σέρρες, ΣΕΦΑΑ, ΑΠΘ

Εργαστήριο Προσαρμοσμένης Φυσικής Αγωγής

Η θετική στάση απέναντι στο σώμα και η συστηματική άσκηση έχουν συσχετιστεί με υψηλότερα επίπεδα ψυχολογικής ευημερίας, όπως το μειωμένο άγχος και η καλύτερη ποιότητα ζωής, γεγονός που καθιστά τη διερεύνηση των παραγόντων που τη διαμορφώνουν ιδιαίτερα σημαντική για την προαγωγή της υγείας των ηλικιωμένων. Σκοπός της παρούσας μελέτης ήταν η διερεύνηση των πιθανών διαφορών στη σωματική εκτίμηση και στο κοινωνικό σωματικό άγχος μεταξύ ασκούμενων και μη ασκούμενων ηλικιωμένων. Το δείγμα αποτέλεσαν 100 ηλικιωμένοι/ες ($MO_{\text{ηλικίας}} = 70.76 \pm 6.45$), εκ των οποίων 24 άντρες και 76 γυναίκες. Οι συμμετέχοντες/ουσες συμπλήρωσαν ένα ερωτηματολόγιο δημογραφικών χαρακτηριστικών, την κλίμακα Body Appreciation Scale για την αξιολόγηση του επιπέδου της θετικής σωματικής εκτίμησης και την κλίμακα Social Physique Anxiety Scale για την αξιολόγηση του επιπέδου του κοινωνικού σωματικού άγχους. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι το 26% των συμμετεχόντων/ουσών ασκούνταν συστηματικά, και στο σύνολο του δείγματος η μέση τιμή της σωματικής εκτίμησης και του κοινωνικού σωματικού άγχους ήταν $M=46.43 \pm 8.99$ και $M=31.25 \pm 7.48$ αντίστοιχα, γεγονός που υποδεικνύει ότι οι συμμετέχοντες/ουσες χαρακτηρίζονται από μέτρια προς υψηλά επίπεδα θετικής σωματικής εκτίμησης και μέτρια επίπεδα κοινωνικού σωματικού άγχους. Επίσης, δεν διαπιστώθηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές στη σωματική εκτίμηση ($U=795.5$, $p=.190$, $Z=-1.310$), καθώς και στο κοινωνικό σωματικό άγχος ($U=865.0$, $p=.445$, $Z=-.765$) μεταξύ των ασκούμενων και των μη ασκούμενων ηλικιωμένων. Συμπερασματικά, τα ευρήματα της μελέτης υποδηλώνουν ότι η συστηματική άσκηση δεν φαίνεται να διαφοροποιεί τη σωματική εκτίμηση και το κοινωνικό σωματικό άγχος σε ηλικιωμένα άτομα. Τα συγκεκριμένα αποτελέσματα υπογραμμίζουν την ανάγκη για διερεύνηση επιπλέον παραγόντων που τυχόν επηρεάζουν τις εν λόγω παραμέτρους αυτοεκτίμησης (όπως για παράδειγμα η ποιότητα ζωής, η κοινωνική υποστήριξη και οι αντιλήψεις για την υγεία), έτσι ώστε οι μελλοντικές έρευνες να μπορούν να στραφούν προς τον σχεδιασμό προγραμμάτων παρέμβασης που θα ενισχύσουν την ορθή σωματική αντίληψη σε αυτήν την ηλικιακή ομάδα.

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

Σκοπός της Εταιρείας είναι η προαγωγή της επιστήμης της ψυχολογίας και η διάδοση της ψυχολογικής γνώσης τόσο στη Βόρεια Ελλάδα όσο και σε ολόκληρο τον ελλαδικό χώρο αλλά και διεθνώς. Η υποστήριξη της επικοινωνίας και της επιστημονικής προόδου των ψυχολόγων. Η προώθηση και διάδοση της ψυχολογικής επιστημονικής γνώσης και εμπειρίας στην κοινωνία. Για την επίτευξη των παραπάνω σκοπών η Εταιρεία διαθέτει τα παρακάτω μέσα: Την οργάνωση συνεδρίων, (δι)ημερίδων και σεμιναρίων, μετεκπαιδευτικών μαθημάτων, την έκδοση βιβλίων και περιοδικών, τις δημόσιες διαλέξεις, συγκεντρώσεις και συζητήσεις, τη στήριξη και διευκόλυνση της επιστημονικής και ερευνητικής συνεργασίας των μελών της Εταιρείας, τη συνεργασία με άλλες επιστημονικές Εταιρείες και Ιδρύματα εντός και εκτός Ελλάδος.

(Από το καταστατικό της ΨΕΒΕ)